

De l'autora de *LA PSICÒLOGA*

HELENE
FLOOD

L'HERÈNCIA

Columna

HELENE FLOOD
L'HERÈNCIA

Traducció del noruec de Laura Segarra Vidal

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *ENKEN*
PRIMERA EDICIÓ: GÈNER DEL 2025
© HELENE FLOOD
PUBLICAT ORIGINALMENT PER H. ASCHEHOUG & CO. (W. NYGAARD) A OSLO, 2023
PUBLICAT D'ACORD AMB OSLO LITERARY AGENCY
I CASANOVAS & LYNCH LITERARY AGENCY
© DE LA TRADUCCIÓ DEL NORUEC: LAURA SEGARRA VIDAL, 2025
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-3282-5
DIPÒSIT LEGAL: B. 21.070-2024
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62
IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

www.columnnaedicions.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.
Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com
o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queden expressament prohibits l'ús o la reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb el propòsit d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

Vint-i-cinc dies després

Poc abans que arribin, encenc totes les espelmes. Les de la taula del menjador, les de l'aparador, les de la prestatgeria. Hi poso cura. M'imagino que els vull demostrar alguna cosa amb totes aquestes flames vives, malgrat la claror que hi ha en aquest vespre de juny. Que no tinc por, potser.

I és veritat? La llum de les espelmes tremola sobre la taula. Al meu darrere, sento els sospirs lents del tic-tac del rellotge de peu de la sala d'estar. Sí, crec que sí. Estic impacient. I tant. Potser una mica nerviosa. Sobretot, però, estic preparada.

A fora està ennuvolat, emboirat. Obro les portes dobles del vestíbul i de seguida m'aclapara l'olor de cremat. És agra i desagradable, fa pudor de cendra amarga i de llet passada. Aquesta és la ferum que deixen les flames. Res més fa aquesta fortor. Et fa sentir picor al nas, és una olor que no oblidaràs mai.

La barana de l'escala té parts ennegrides, el revesti-

ment de la paret està malmès. La porta de l'estudi de l'Erling està mig oberta. Allà dins, tot està destrossat. Passo per davant de l'obertura de la porta sense mirar.

Des de la finestra del vestíbul es veu el carrer. De fet, des d'aquí es pot contemplar el barri sencer, fins al fiord. Aquest vespre, el mar, que se sol entreveure entre les capçades dels arbres, ha desaparegut enmig de la boira. Però tant hi fa. Miro cap al carrer. Busco cotxes que s'aturin. Fars que es dirigeixin cap a la casa.

Vindran. Estan en camí, aviat seran aquí. I no tinc por. Estic a punt.

Quatre dies després

Sento un eco a les orelles, tot i que hi ha silenci. Com si algú hagués apagat un altaveu que feia hores que sonava a tot drap i el so s'hagués quedat a l'ambient. Estic asseguda al sofà, esperant sentir un so que no hi és. Les mans em tremolen. Voldria alguna cosa per fer-me passar els nervis, però em mantinc ferma. Sec aquí i escolto l'únic so audible a la casa: el tic-tac del rellotge de peu de la sala d'estar.

La idea és que no he d'estar sola. No m'ho han dit amb aquestes paraules. En qualsevol cas, crec que no, tot i que he de reconèixer que tinc tendència a desconnectar de les converses. La metge que va enraonar amb nosaltres a l'hospital Aquell dia va demanar de parlar amb mi i recordo molt poc del que va dir. Devia rondar els cinquanta anys i tenia solcs als costats de la boca, depressions a la pell que dècades i dècades de somriures i rialles havien fet permanents. Els vaig observar i em vaig preguntar quan havien sorgit els meus. Era més gran o més jove que ella? No m'havia adonat que m'estaven sortint. Quan van aparèixer, era com si sempre haguessin estat allà. Pensava en

això mentre la metge parlava. Tot i el tràfec que devia tenir aquell dia, havia reservat temps per a aquesta conversa. Cal donar per fet que el que deia era important.

Els meus fills són els que han decidit que no he d'estar sola. Vaig sentir les meves filles parlant-ne. Va ser un d'aquests dies, ahir o potser abans-d'ahir. Eren a l'estudi de l'Erling, jo me les escoltava des del passadís de fora. Era la Hanne qui parlava, amb to insistent; la Hanne és la que sempre xerra més.

«Serà una feinada, això», va dir. «El pare en deu tenir cinc caixes plenes».

La Silje no li va contestar. O potser és que no vaig sentir la resposta. La Hanne parlava de les coses de l'Erling. Li feia l'efecte que eren responsabilitat seva, segons vaig entendre. S'encarregaria de conservar-les, d'ordenar-les, fins i tot de llençar-les. Jo no en sabia res, d'això. Les coses de l'Erling estan escampades per tota la casa, i per què no ho haurien d'estar? És casa nostra.

La Hanne va dir que ara m'havien de cuidar. La Silje va fer un so d'assentiment. La Hanne va continuar: «Ha de ser duríssim, la mare no hauria d'estar sola». «De debò?», vaig pensar. «No hauria d'estar sola? Sempre m'ha agra-dat estar sola».

La porta estava entreoberta i vaig donar una ullada a l'interior. Estaven dretes davant l'escriptori, classificant uns papers. La seva agenda era sobre la taula, oberta. En teoria, era plena de cites de les quals ja no se'n faria res. Les meves filles estaven d'esquena al passadís on era jo, cap de les dues em va veure.

Avui, qui vindrà és en Bård. Fa una estona que m'ha trucat i m'ha dit que ja venia cap aquí. Abans havia de

passar a veure un client, en algun lloc que no recordo —Drammen? Tønsberg?—. He tornat a tenir un d'aquests moments, m'he desconnectat de la conversa. M'ha passat uns quants cops aquests dies. És a causa del que ha passat, un efecte secundari del xoc? Fins ara, no m'havia tocat patir grans pèrdues, tot i que el meu pare va faltar fa molts anys. I sents a dir coses. D'altres persones. De les seves pèrdues. Ho ha esmentat algú, això? Aquesta incapacitat per seguir una conversa. Que l'atenció s'esmunyi, que s'aferri a qualsevol cosa on s'atura la mirada, al primer que veus. Com si el cervell ja no fos capaç de prioritzar res.

A l'exterior, la veranda està despullada. Si tanco els ulls, veig besllums d'Aquell dia: la Maria Berger venint corrent Nordheimbakken amunt, cridant-me. El fermall de plàstic que subjecta el casc de ciclista sota la barbeta de l'Erling, la vora blanca del globus ocular amb prou feines visible sota les parpelles. La mà amb l'anell de noces, que em resulta tan familiar com si fos la meva, damunt l'asfalt. Les cadires sorprenentment incòmodes de la sala d'espera de l'hospital, el repic dels talons de les sabates de la Hanne mentre venia corrent pel passadís. Els solcs al voltant de la boca de la metge. La cançó que sonava a la ràdio quan en Bård em portava a casa amb el cotxe en acabat, *oh, baby, baby, it's a wild world*. Obrir la porta de casa amb la clau i entrar-hi sola. El fet que no vaig prendre un somnífer, perquè imagina't que l'Erling tornés a casa, malgrat tot, llavors hauria d'estar desperta, li hauria de poder obrir la porta. Sabia que no vindria, però. Tampoc havia perdut l'oremus del tot. Ja no és aquí, el cos se m'agita, els dits crepiten: *l'Erling és mort*.

Ja ho sé, això. També ho sabia aleshores. Així i tot, jeia sola al llit i vaig pensar: «Si torna a casa, el sentiré».

Al costat de la paret del menjador entreveig la punta del paper d'estrassa del ram de flors embolicat. Quan l'he deixat allà? Pot haver sigut just abans d'asseure'm? No ho sé, no sé del cert quant fa que soc aquí asseguda. El ram estava penjat a la porta principal avui quan he tornat del supermercat. No n'he fet res. Ni tan sols l'he obert per veure de part de qui és. M'he quedat una bona estona asseguda a la taula del menjador observant-lo.

M'he posat a pensar que resulta sorprenent tot el que t'exigeix un ram de flors, totes les tasques que se'n deriven. D'entrada, cal desembolicar-lo, llençar el paper, podar les tiges, desenterrar un gerro del fons de l'armari i omplir-lo d'aigua i de fertilitzant per a flors. Després, cal vigilar les flors: cal canviar l'aigua, retirar les flors mortes, redistribuir les restants. Més endavant, es moren totes, és clar, i llavors cal llençar-ho tot plegat, rentar i eixugar el gerro, treure les escombraries. Quina idea: el teu marit es mor i, té, vint plantes individuals amb les arrels tallades i, per tant, amb un peu a la tomba; ara et toca cuidar-les, fer el que puguis per retardar l'inevitable, fins a haver de reconèixer la teva insuficiència a mesura que es marceixen i es moren. Per altra banda, també és cert que només és un costum i potser no és sensat pensar-hi massa. A l'Erling li interessava la sensatesa. «És una senyora sensata», deia d'una o d'altra, o: «Aquest home s'ha comportat de manera sensata». Era el seu elogi més gran. El contrari es guanyava la seva condemna més total.

El rellotge de peu toca l'hora. Després, referma el tic-tac, tic, tac, el pols de la casa. Asseguda al sofà, contemplo

la part de dalt del ram embolicat. Una senyora sensata el desembolicaria. Mentalment, el deixo allà, repenjat contra la paret, em giro i pujo al pis de dalt, entro al bany i obro la nostra petita farmaciola. Trobo la capsula amb la marca, amb l'etiqueta amb el meu nom imprès amb una lletra negra bonica, *Evy Krogh, contra l'insomni i l'ansietat*. Quant deu fer des de l'última vegada?

No és ben bé ansietat el que sento, però. No sé què és. Tant de bo no hagués de bregar amb tot això.

Avui més d'hora hi havia un jove de l'organització ecologista a la porta. M'ha donat el condol; duia una planta. «Déu meu, quina tragèdia», ha dit, i llavors s'ha moderat: «O, si més no, és molt trist». Després he pensat en aquesta moderació. L'Erling té seixanta-vuit anys. Tenia. Probablement força més gran que els pares d'aquest noi. No n'hi he dit res. Almenys la planta que duia era de test.

Ahir va venir la Synne. L'Olav ja va passar l'endemà, igual que la germana de l'Erling, que va fer una escapada des de Bergen. Asseguda aquí, provo de portar els comptes de tots ells. Duem una vida força tranquil·la, l'Erling i jo. No tenim gaires visites. Per regla general, a casa només hi som nosaltres, però els últims dies ha vingut gent sense parar.

Un so agut travessa l'habitació. El timbre de casa és com una alarma antiaèria, talla l'aire, reclama acció. Ha estat així des que vam prendre possessió de la casa, heretada dels pares de l'Erling. Devia ser el sogre qui la va fer instal·lar, hauria sigut típic d'ell. No té res d'acollidor, et demana que facis un esforç, i dia sí, dia també, al llarg

dels més de trenta anys que he viscut en aquesta casa, he detestat que sigui tan estricte. Ara, però, el trobo tranquil·litzador. «Vinga, aixeca't», diu, i les cames, que altrament no sembla que sigui capaç de controlar del tot, l'obeeixen.

—**M**are —crida en Bård.
Evidentment, no he anat prou ràpid i ha entrat a casa sense esperar que li obrís la porta. No s’ha descalçat. Ja era així de petit, es descuidava i entrava amb pas decidit amb les sabates posades. En veure-ho, se m’estreny el cor.

Ara és més alt que jo. I tampoc és jove del tot. Em fa una abraçada i veig que té els cabells esclarissats al clatell, que li estan caient els rínxols castanys. Té els cabells del mateix color que jo quan era més jove; la Hanne també, però a ell ja se li estan encanudint els rínxols. La Hanne n’ha conservat el color, probablement amb l’ajut de visites caríssimes a la perruqueria. En Bård fa olor de cotxe i de cafè, duu una camisa blau clar ben cosida. El deixo anar i el miro. Té la pell grisa i tremolosa al voltant dels ulls.

—Com estàs? —em pregunta, i no li dic res de les sabates.

—Vaig fent —li dic—. I tu?

Es passa la mà pel front. Com si s'esborrés el cansament. Fa un somriure feble.

—Vaig fent.

En Bård és el meu primogènit. Va venir al món quan jo tenia vint-i-tres anys, enrojolat i camejant. Era un nen sensible, tímid. En general, amable, però quan el provocaven podia arribar a enrabiar-se. No s'ha de classificar els fills i jo els estimo a tots igual, de debò. Però m'avinc més amb en Bård. Em resulta més fàcil de desxifrar que les noies. També sento una tendresa especial per ell. Ara mengem en silenci. M'adono que m'he oblidat de posar els estalvis. La vella taula de caoba del menjador era dels pares de l'Erling; es ratlla només de mirar-la. Ara he deixat la capsa greixosa del wok de pollastre que ha portat en Bård directament a sobre.

En Bård té la mirada perduda, els ulls vidriosos, és molt lluny d'aquí. Que pensa en el seu pare? Li dol aquesta pèrdua recent? Però no, no és això. Si més no, no és només això. Em sembla que una part d'ell encara és a la feina, meditant sobre l'última reunió.

Aixeca els ulls, veu que l'estic observant. Somriu. També és guapo, el meu noi. Ara de gran és esvelt, de faccions proporcionades i uniformes.

—Què has fet avui, mare? —pregunta.

—No res —dic—. M'he quedat aquí asseguda.

Això el sorprèn. Segur que no recorda l'última vegada que va tenir un dia en què no li calgués fer res. Ell i la seva dona viuen en una casa antiga que estan reformant i tenen dos fills que practiquen tota mena d'esports. Cada

cap de setmana són en aplecs o partits o curses d'esquí, venen gofres i greixen els esquís i animen l'equip, i quan no fan això, pinten llistons o treballen al jardí.

—Tot el dia?

—Què vols que fes? —pregunto.

Es queda perplex. Llavors se li dibuixa un somriure lleu als llavis.

—Bona pregunta.

Mentre allarga la mà per agafar la capsa del menjar per emportar, de manera que la taca d'oli al tauler llustrós es fa visible, em pregunta pel paquet embolicat amb paper d'estrassa que hi ha a la vora de l'aparador.

—M'han deixat unes flors a la porta —dic—. No he tingut temps de desembolicar-les.

—No has tingut temps?

Arrufa el front, se li esfuma el somriure.

—Ja ho faré jo —diu.

Les tisoires són a l'estudi. L'escriptori colossal és del pare de l'Erling, el professor doctor en Dret i jutge del Tribunal Suprem Krogh. És massís, de roure fosc, decorat amb unes volutes que acumulen una pols gairebé impossible de treure. No m'ha agradat mai. Quan ens vam fer càrrec de la casa, d'aquest habitatge unifamiliar pintat de marró en un turonet al barri de Montebello, vam heretar un munt de mobles. Ens els vam haver d'empassar. Als pres tatges de les parets hi ha tots els llibres de l'Erling. El sobre de l'escriptori és buit i desembarassat, a punt per treballar.

Aquí dins hi ha alguna cosa diferent, però. Oi que sí? No sé ben bé què és. La superfície llisa de l'escriptori, la cadira de respatllet alt al darrere. Agafo les tisoires del pot

dels llapis. A la porta, em giro i miro al meu voltant. Sí, aquí dins hi ha alguna cosa que no quadra.

Potser és natural, però. Hi manca ell i tal vegada és això i prou.

—Té —diu en Bård després d'arrencar la primera capa de paper del ram, allargant-me la targeta.

El sobre és blanc com la neu i net, sense màcula; la nota que hi ha a dins és de paper blanc crema amb textura. «Benvolguda Evy», hi diu. «T'acompanyo en el sentiment. L'Erling era un amic molt estimat i tu també. Cordialment, Edvard Weimer».

Darrere del paper d'estrassa hi ha un plàstic. En Bård sospira, quants embolcalls. No li controto. Torno a llegir la targeta. «Un amic molt estimat».

—Com és possible que hi hagi tantes coses al voltant d'un simple ram? —murmura en Bård—. El pare s'hauria enfilat per les parets.

«I tu també».

Dins del plàstic hi ha un ram de vint roses blanques de tija llarga. La mare tenia una cantarella sobre el significat dels colors de les roses. «El vermell, per al cor, el groc, per a un amic, el blanc, per a...». No me'n recordo. Han passat moltes dècades des de l'últim cop que vaig parlar amb l'Edvard Weimer, però alguna cosa em diu que és un home que sap aquestes coses.

—De part de qui són? —pregunta en Bård.

—D'un que es diu Edvard —dic—. És un vell amic del pare.

En Bård dona una ullada a la targeta i arrufa el front.

—No n'he sentit a parlar mai.

Aquest vespre tampoc prenc cap somnífer. Per tant, estic desvetllada, regirant-me al llit. A les dues, m'aixeco i em dirigeixo a la planta baixa.

El passadís és a les fosques. L'únic que hi veig és la claror tènue procedent de fora, que rellueix a l'estudi de l'Erling i es filtra per la porta oberta. Jo mateixa soc a la penombra. Descalça, m'atanso a la porta i dono una ullada a dins.

Aquí dins hi ha alguna cosa que està malament. Alguna cosa s'ha canviat de lloc. Alguna cosa que hauria de ser aquí no hi és.

Però, si és així, què? Les coses es canvien de lloc, passa constantment. La nit embrolla els pensaments. La foscor, el silenci, donen un altre significat a l'entorn. Transformen les menuderies en premonicions, les insignificances en presagis tenebrosos. Hauria de tornar a pujar, m'hauria de ficar al llit, dormir unes hores.

Així i tot, em quedo aquí dreta. Comptant els segons, mirant al voltant.